

(1)

ҚАРОРИ ҲАЙАТИ МУШОВАРАИ ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОЧИКИСТОН

аз «29» 09 соли 2023

№ 13/3

ш.Душанбе

Дар бораи ворид намудани тағириу иловаҳо ба қарори ҳайати мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 марта соли 2023, №4/32

Ҳайати мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон лоиҳаи «Дар бораи ворид намудани тағириу иловаҳо ба қарори ҳайати мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 марта соли 2023, №4/32»-ро баррасӣ намуда, қарор мекунад:

1. Ба Низомномаи низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори ҳайати мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 марта соли 2023, №4/32 тасдиқ шудааст, тағириу иловаҳои зерин ворид карда шавад:

2. Дар боби 2:

-сарҳати нав бо чунин мазмун илова карда шавад:

Таълими сиклӣ – шакли таълим буда, дар шӯъбаи рӯзонаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ бо максади дар сатҳи баланд ташкил ва баргузор намудани раванди таълим, корҳои таълимию методӣ оид ба як ё якчанд фанни таълимӣ, истифодаи самараноки заминаи моддӣ – техникӣ, фонди аудиторӣ, ҷалби омӯзгорони соҳибкасби дохилий ва хориҷи кишвар, инчунин, истифода ва табодули таҷрибаи онҳо ташкил карда мешавад.

-сарҳати 32 пурра хориҷ карда шуда бо мазмуни зайл хонда шавад:

Триместр - семестри иловагии таълими назариявӣ барои баланд намудани ҳоли миёнаи умумӣ ва бартараф намудани қарзҳои академӣ муайян карда шуда, дар соли таҳсил ду маротиба (дар давраҳои таътили зимистона - моҳҳои январ-феврал ва тобистона - моҳҳои июн-июл) дар муддати то 8 ҳафта гузаронида мешавад.

3. Дар боби 3:

-банди 28 пурра хориҷ карда шуда бо мазмуни зайл хонда шавад:

Ташкил ва баргузор намудани раванди таълими сиклиро Тартиби ташкили раванди таълими сиклӣ дар муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон мукаррар мекунад.

-ба банди 8 сарҳати нав бо чунин мазмун илова карда шавад:

Тартиби ташкили раванди таълим барои донишҷӯйи имконияташ маҳдуд аз ҷониби муассисаи таҳсилоти олии касбӣ муайян карда мешавад.

4. Дар боби 8:

-банди 72 пурра хорич карда шуда, бо мазмуни зайл хонда шавад:

Қабули имтиҳонҳои ниҳоӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи Тартиби қабули имтиҳонҳои ниҳоӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шакли шифоҳӣ, ҳаттӣ ва омехта ба роҳ монда мешавад.

5. Дар боби 17:

-банди 111 пурра хорич карда шуда бо мазмуни зайл хонда шавад:

Ҳаҷми арзиши аслии 1 кредит ҳангоми ба таҳсил фаро гирифтани донишҷӯй дар триместр новобаста аз шакли таҳсил (ройгон ва пулакӣ) тибқи ҳарҷномае, ки аз ҷониби муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар мувоғика бо макомотҳои ваколатдори давлатӣ тасдиқ шудааст, муайян карда мешавад.

6. Ректор (директор)-и муассисаи таҳсилоти олии касбии ҷумҳурий вазифадор карда шавад, ки ичрои талаботи тағириу иловаҳои воридкардашударо ба «Низомномаи низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 марта соли 2023, №4/32 тасдиқ шудааст, дар амал татбиқ намояд.

7. Раёсати таҳсилоти олии касбӣ ва баъдидипломӣ (Наврӯз Мирзозода) ичрои тағириу иловаҳои мазкурро дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ зери назорат қарор дихад.

8. Назорати ичрои қарори мазкур ба зиммаи муовини вазири маориф ва илм Лутфия Абдулхоликзода гузошта шавад.

Раиси ҳайати мушовара,
вазир

Рахим Сайдзода

М. Сайдзода

2

ФАРМОИШИ ВАЗИРИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

аз «02» октябри соли 2023

№ 1271

ш. Душанбе

Дар бораи амалишавии қарори ҳайати мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 сентябрь соли 2023, №13/3

Бо мақсади амалишавии қарори ҳайати мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 сентябрь соли 2023, №13/3 «Дар бораи ворид намудани тағтиру иловаҳо ба қарори ҳайати мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 марта соли 2023, №4/32» мутобиқи банди 13 Низомномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 марта соли 2014, №145 тасдик шудааст, **ФАРМОИШ МЕДИХАМ:**

1. Қарори ҳайати мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 сентябрь соли 2023, №13/3 «Дар бораи ворид намудани тағтиру иловаҳо ба қарори ҳайати мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31 марта соли 2023, №4/32» мавриди амал қарор дода шавад (замима магардад).

2. Сардори раёсати таҳсилоти олии касбӣ ва баъдидипломӣ (Наврӯз Мирзозода) нусхай фармоиши мазкурро дастрасӣ роҳбарони муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ намуда, ичрои онро назорат намояд.

3. Назорати ичрои фармоиши мазкур ба зиммаи муовини вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Лутфия Абдулҳоликзода гузошта шавад.

Асос: қарори ҳайати мушовараи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 сентябрь соли 2023, №13/3.

Вазир

Раҳим Сайдзода

Муовини вазир
Раёсати кадрҳо ва корҳои маҳсус
Раёсати таҳсилоти олии касбӣ ва баъдидипломӣ
Шуъбаи таъминоти ҳукуқӣ

**Низомномаи
низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Низомномаи низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд- Низомнома) дар асоси банди 53 Низомномаи намунавии муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия гардида, тартиби татбиқи низоми кредитии таҳсилотро дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

2. Низоми кредитии таҳсилот бо мақсади таъмини сифати таҳсилот, воридшавӣ ба фазои таҳсилоти ҷаҳонӣ ва омода намудани мутахассисони ба талаботи бозори меҳнат ҷавобгӯй амалӣ карда мешавад.

2. МАФҲУМҲОИ АСОСӢ

Мафҳумҳои асосие, ки дар Низомномаи мазкур истифода мешаванд:

Тақвими академӣ (Academic Calendar) - ин раванди таълимест, ки дар он давраҳои ташкил ва гузаронидани ҳафтаи дастурдихӣ дар оғози соли нави таҳсил (муаррифии фанҳои ҳатмӣ ва интихобии таълимӣ, бақайдгирии донишҷӯён), ҳафтаҳои таълими назариявӣ, муайян намудани имтиҳони фосилавии 1 ва 2, сессияҳои имтиҳонӣ, таҷрибаомӯзиҳо, триместр ва таътил (зимиистона ва тобистона), атtestатсияи ҳатм дар соли таҳсил бо нишон додани рӯзҳои истироҳат ва идҳо дарҷ мейбанд.

Даври академӣ (Academic Term) - даври муайянни таҳсил, ки мувофиқи талаботи нақшай таълимӣ муайян карда мешавад. Микдори ҳафтаҳои таълими назариявӣ дар як даври академӣ 16-17 ва барои ихтисосҳои тиббӣ 17-18 ҳафтаро дар бар мегирад.

Гурӯҳи академӣ (Academic group) - гурӯҳи донишҷӯёне мебошад, ки бо назардошти хусусиятҳои фаъолияти таълимӣ аз 25 то 30 нафарро дар бар мегирад. Ҳадди ақалли гурӯҳҳои академӣ вобаста ба интихоби фанҳои интихобӣ ва ҳаракати академии донишҷӯён на камтар аз 8 нафарро ташкил медиҳад.

Қарзи академӣ(Academic Backlog) - мавҷудияти фанҳои дар нақшай таълимӣ дарҷёфтае, ки донишҷӯ аз онҳо баҳои гайриқаноатбахш гирифтааст.

Фарқияти академӣ (Academic Difference) - мавҷудияти фанҳои дар нақшай таълимӣ дарҷёфтае, ки донишҷӯ онҳоро наомӯхтааст.

Озодии академӣ - маҷмӯйи салоҳиятҳои субъектҳои раванди таълим мебошад, ки дар он озодии баёни мазмуни таълим аз рӯйи салоҳидид дар

доираи барномаи таълимӣ, интихоби мавзӯъ барои таҳқиқоти илмӣ ва ҳалли он бо методҳои гуногун, инчунин озодии донишҷӯён дар гирифтани дониш вобаста ба майли худ дар доираи барномаҳои таълимӣ мебошад.

Сафарбаршавии академӣ (Academic Mobility) - ивази муассисаи таҳсилоти олии касбӣ барои таҳсил дар давраи муайян (як даври академӣ, соли таҳсил) ба дигар муассисаи таҳсилоти олии касбии дохил ё хориҷи кишвар бо шарти баробарарзиш донистани кредитҳои тибқи барномаи таълимӣ соҳибгашта дар муассисаи таълимӣ.

Дараҷаи академӣ (Academic Degree) - дараҷаест, ки ҳатмкунандаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ пас аз пурра аз худ намудани барномаи таълимии зинаи муайяни таҳсилот ба он ноил мегардад.

Бакалавриат (Undergraduet Study) - барномаи таҳсилоти олии касбии пурраест, ки ҳатмкунанда ба дараҷаи академии бакалавр ноил мегардад.

Мутахассис - барномаи таҳсилоти олии касбии пурраест, ки ҳатмкунандаи ин зинаи таҳсилот ба дараҷаи академии мутахассис ноил мегардад.

Магистратура (Master's Degree Programme) - барномаи таҳсилоти олии касбии мутахассиси баландихтисос ва илмию омӯзгориест, пас аз дифои рисолаи илмӣ ба дараҷаи академии магистр ноил мегардад.

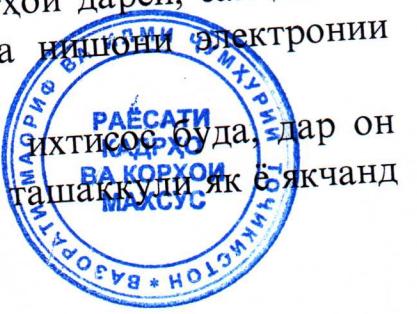
Докторантура (PhD) - барномаи пас аз таҳсилоти олии касбиест, ки ҳатмкунандаи он байд аз дифои рисолаи илмӣ ба дараҷаи доктори фалсафа аз рӯйи ихтисоси ноил мегардад.

Фанҳои ҳатмӣ - фанҳои таълимие, ки омӯзиши онҳо тибқи нақшай намунавии таълимии ихтисоси муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳатмӣ мебошад.

Фанҳои интихобӣ (элективӣ) - фанҳои таълимие, ки аз ҷониби донишҷӯй интихоб карда мешавад.

Барномаи кории фан (силлабус) - ҳуҷҷати асосии таълимию методие мебошад, ки дар он таснифоти фанни таълимӣ, мақсад, вазифаҳо ва мазмуни мухтасари он, мавзӯъ ва давомнокии машғулиятҳои дарсӣ, шарҳи мазмун ва мундариҷаи кори мустақилонаи донишҷӯй бо роҳбарии омӯзгор, вакти гузаронидани машварат, талаботи омӯзгор нисбат ба азхудкунии барномаи таълимии фан, меъёри баҳогузорӣ, холҳои ҳавасмандгардонӣ барои иҷроӣ тамоми шаклҳои корҳои таълимӣ, номѓӯйи адабиёти ҳатмию иловагии истифодашаванда, ҷадвали гузаронидани машғулиятҳои дарсӣ, санчишҳои ҷорӣ ва имтиҳонҳои фосилавӣ, рақами телефон ва ишони ғизӣ ва омӯзгор дарҷ мейбанд.

Модул - қисми барномаи таҳсилотӣ аз рӯйи ихтисос буда, дар он маҷмӯйи фанҳо ва курсҳое омӯхта мешаванд, ки ба ташаккуди як ё якчанд салоҳияти ба ҳам монанд равона карда мешавад.

Машғулиятҳои таълимӣ - ба машғулиятҳои таълимӣ лексия, дарслексия, машварат, семинар, машғулияти амалӣ, кори лабораторӣ, кори назоратӣ, коллоквиум, кори мустақилона, малакаҳои амалӣ ва клиникӣ, таҷрибаомӯзӣ, кори курсӣ, реферат, кори эҷодӣ, кори таҳлилӣ ва намоишӣ, таҳқиқоти дипломӣ ва магистрӣ доҳил мешаванд.

Кори мустақилонаи донишҷӯй - ҳамчун амали донишҷӯй дар ҷодаи мустақилона аз худ намудани барномаи таълимии фан аз рӯйи мавзуъҳо ва супоришиҳои пешбинишуда ба шумор рафта, аз ҷониби муассисаи таҳсилоти олии касбӣ (кафедра) бо адабиёти таълимию методӣ (электронӣ) ва дастурҳо пурра таъмин карда мешавад.

Кори мустақилонаи донишҷӯй дар ду шакл иҷро карда мешавад:

- кори мустақилонаи донишҷӯй бо роҳбарии омӯзгор (КМРО);
- кори мустақилонаи донишҷӯй (КМД).

Кори мустақилонаи донишҷӯй бо роҳбарии омӯзгор - дар шакли дарсҳои амалӣ, лабораторӣ, назариявӣ, таҷрибавӣ, семинарӣ, эҷодӣ, маҳорат, малакаҳои амалӣ аз тарафи омӯзгор ба роҳ монда мешавад.

Кори мустақилонаи донишҷӯй - дар шакли маҷмӯйи корҳои хонагӣ эссе, муаррифи (презентатсия)-и маводи ҷамъоварда, дифои кор (лоиҳа)-ҳои курсӣ, реферат, омӯхтани мавзуъҳои алоҳида иҷро гардида, аз ҷониби омӯзгор қабул карда мешавад.

Низоми холдихӣ-рейтингӣ - ин низоми марҳила ба марҳила дар рафти машғулиятҳои таълимӣ, ҳангоми иҷрои кори мустақилона, супоридани санчишҳои ҷорӣ, имтиҳонҳои фосилавӣ, ҷамъ овардани холҳо аз тарафи донишҷӯён ва дар ин асос ба имтиҳони ниҳоӣ роҳ ёфтани онҳо мебошад.

Ҷамъи умумии холҳо барои роҳ ёфтани донишҷӯй ба имтиҳони ниҳоӣ бояд на камтар аз 25 хол бошад. Дар асоси холҳои бадастовардаи донишҷӯй ифодаи хуруфӣ, ададӣ, дараҷаи азхудкуни барномаи фанҳои таълимӣ, сатҳи донишшандӯзӣ ва натиҷаи фаъолияти таълимию онҳо муайян карда мешавад.

Рейтинги академӣ (Academic Rating) - шакли назорат ва натиҷагириест, ки бо мақсади муайян намудани дараҷаи азхудкуни барномаи фанҳои таълимӣ аз ҷониби донишҷӯён дар давоми ҳар як даври академӣ гузаронида мешавад.

Санчиши ҷорӣ - санчиши мунтазами дараҷаи дониши таълимгиранда аз ҳар як мавзуъ ё боби фанни омӯхташаванда мебошад, ки аз тарафи омӯзгори фан гузаронида мешавад.

Имтиҳони фосилавӣ (Midterm Examination) - шакли назоратест, ки бо мақсади муайян намудани дараҷаи азхудкуни барномаи фанҳои таълимӣ дар давоми ҳар як даври академӣ ду маротиба гузаронида мешавад.

Имтиҳони фосилавӣ аз ҷониби омӯзгорони фаннӣ ё ба таври мутамарказ гузаронида мешавад.

Имтиҳони ниҳоӣ - ҳамчун шакли ниҳоии назорат аз рӯйи дараҷаи азхудкунии барномаи таълимии фанҳо муайян карда шуда, тибқи талаботи нақшай таълимӣ барои ҳар як даври академӣ баробари ба охир расидани ҳафтаҳои таълими назариявӣ, дар асоси фармоши ректор (директор) оид ба тартиби ташкил ва гузаронидани сессияи имтиҳонӣ қабул карда мешавад.

Апеллятсия - амалест, ки бо мақсади муайян намудан ва ислохи баҳогузории ғайриобъективона ба дараҷаи донишандӯзии донишҷӯён гузаронида мешавад.

Триместр - семестри иловагии таълими назариявӣ барои баланд намудани холи миёнаи умумӣ ва бартараф намудани қарзҳои академӣ муайян карда шуда, дар соли таҳсил ду маротиба (дар давраҳои таътили зимистона - карда шуда, дар соли таҳсил ду маротиба (дар давраҳои таътили зимистона - моҳҳои январ-феврал ва тобистона - моҳҳои июн-июл) дар муддати то 8 ҳафта гузаронида мешавад.

Таҷрибаомӯзӣ - як қисми асосии раванди таълим ба шумор рафта, дар амал ба мустаҳкам намудани донишҳои назариявии азбаркардаи донишҷӯён дар раванди таҳсил ва ба даст овардани маҳорату малакаҳои касбӣ аз рӯйи ихтисоси интиҳобкардаи онҳо равона карда шудааст. Барои дарёфти зинаҳои гуногуни таҳсилот бакалавр, мутахассис, магистр, доктор аз рӯйи ихтисос (доктор Ph.D) гузаронидани таҷрибаомӯзиҳои таълимӣ, саҳроӣ, истеҳсолӣ, омӯзгорӣ ва пешаздипломӣ ба нақша гирифта мешавад.

Таълими сиклӣ - шакли таълим буда, дар шуъбаи рӯзонаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ бо мақсади дар сатҳи баланд ташкил ва баргузор намудани раванди таълим, корҳои таълимию методӣ оид ба як ё якчанд фанни таълимӣ, истифодаи самараноки заминai моддӣ – техникӣ, фонди аудиторӣ, ҷалби омӯзгорони соҳибкасби дохилӣ ва ҳориҷи кишвар, инҷунин, истифода ва табодули таҷрибаи онҳо ташкил карда мешавад.

Холи миёнаи умумӣ (Grade Point Average) - холи миёнаи арифметикии баркашидаи натиҷаи донишандӯзии таълимгиранда аз рӯйи ихтисоси интиҳобкардааш мебошад, ки ҳамчун нисбати суммаи ҳосили зарби кредитҳо ва ифодаи ададии ҳолҳои умумии аз фанҳои алоҳида бадастоварда ба микдори умумии кредитҳои дар даври академӣ соҳибгаштаи донишҷӯй ҳисоб карда мешавад.

Маълумотномаи академӣ (Transcript) - шакли муқарраршудаи ҳӯҷҷатест, ки номгӯйи фанҳои таълими дар давраи муайянӣ таҳсил аз тарафи донишҷӯй омӯхташударо бо нишондоди микдори кредитҳо, баҳо ва ҳолҳои бадастовардаи ў дарбар мегирад (Заминаи 1).

Маводи фаъоли тақсимшаванда (Handouts) - маводи аснийи таълимие мебошад, ки дар раванди машғулиятҳои таълимӣ ба донишҷӯён бо мақсади

инкишофи қобилияти эчодӣ ва азхудкуни салоҳиятҳои касбии онҳо тақсим карда мешавад.

Номнавис шудан ба фанни таълимӣ (Enrollment) - давраи интиҳоби фанҳои таълимӣ бо тартиби муқарраршуда мебошад.

Маҷмӯйи маводи таълимӣ-методии фан - маҷмӯйи хуччатҳои таълимию методие мебошад, ки барои бомуваффақият азхуд намудани фанни муайян имконият медиҳад.

Маҷмӯйи маводи таълимӣ-методии донишҷӯй - маҷмӯйи хуччатҳо ва маводи аҳбории таълимию методие мебошад, ки нақшай таълими фардии донишҷӯйро барои тамоми давраи таҳсил, барномаҳои кории фан (силлабус)-ҳо, нишондодҳои методӣ оид ба кори мустақилона, барномаҳои таҷрибаомӯзӣ ва гайраро дарбар мегирад.

Тьютор (Tutor) - омӯзгорест, ки ба донишҷӯён аз фанни муайян машғулиятҳои лексионӣ, амалӣ, таҷрибавӣ, лабораторӣ, семинарӣ, эчодӣ ва машваратҳо гузаронида, ба корҳои курсӣ, дипломӣ ва таҷрибаомӯзии онҳо роҳбарӣ меқунад.

Эдвайзер (Advisor) - омӯзгори роҳбаладест, ки ҳамчун маслиҳатгар ба донишҷӯёни ихтисоси муайян дар интиҳоби самт (маҳруқ)-и таҳсилот, тартибдиҳии нақшай фардии таълимӣ ва азхудкуни барномаи таълимӣ дар давраи таҳсил қӯмак мерасонад.

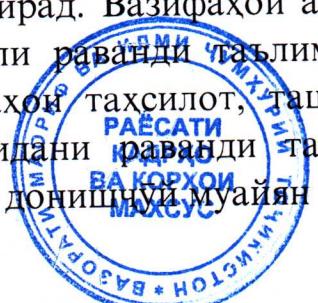
Соати академӣ (Academic hour) - вақти муқарраршудаест, ки омӯзгор бо донишҷӯй дар шакли дарсҳои аудиторӣ ва қабули кори мустақилона мегузаронад. Як соати академӣ дар низоми кредитии таҳсилот ба 50 дақика баробар аст.

Кредит (Credit) - меъёри ягонаи арзёбии ҳачми сарбории таълими донишҷӯй ва омӯзгор буда, ба 24 соати академӣ баробар мебошад.

Рисолаи ҳатм - яке аз шаклҳои кори ҳатми касбӣ ба шумор рафта, ҳамчун кори мустақилонаи эчодӣ аз ҷониби донишҷӯён, магистрҳо ва докторантон ичро ва дар охири соли таҳсил барои дифоъ пешниҳод карда мешавад.

3. БАНАҚШАГИРӢ ВА ТАШКИЛИ РАВАНДИ ТАЪЛИМ

3. Раванди таълим дар низоми кредитии таҳсилот тибқи нақша ва барномаҳои намунавии таълими аз тарафи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқкардашуда сурат мегирад. Вазифаҳои асосии муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳангоми ташкили раванди таълим дар шакли ташакқули ҳачми дониш вобаста ба зинаҳои таҳсилот, ташкили шароит ҷиҳати то ҳадди имкон фардӣ гардонидани раванди таълим, таҳқими мақом ва самаранокии кори мустақилонаи донишҷӯйи муайян карда шудааст.

4. Барои татбиқи низоми кредитии таҳсилот оид ба ҳар як самти ихтисос шаклҳои зерини нақшаҳои таълимӣ таҳия ва истифода мешаванд:

-нақшай таълимии намунавӣ - аз ҷониби Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда шуда, мазмун ва ҳачми сарбории таълимии донишҷӯёнро муайян меқунад;

-нақшай таълимии фардӣ - аз тарафи ҳар як донишҷӯй таҳия шуда, самт (траектория)-и таҳсилоти ўро муайян меқунад;

-нақшай таълимии корӣ - дар асоси нақшаҳои таълимии намунавӣ ва фардӣ таҳия шуда, барои тартиб додани ҷадвали раванди таълим, ҳисоб кардани ҳачми меҳнатталабии донишҷӯён оид ба фанҳои таълимӣ ва сарбории таълимии омӯзгорон истифода мешавад.

5. Ҳачми меҳнатталабии фаъолияти таълимии донишҷӯён вобаста ба азхудкуни барномаи таълимии фанҳо ба ҳисоби 1 кредит барои ҳамаи зинаҳои таҳсилот 24 соат муқаррар карда мешавад.

Таркиби 1 кредит барои дарсҳои назариявӣ вобаста ба зинаҳои гуногуни таҳсилот ба таври зайл муқаррар карда мешавад:

-барои барномаи бакалавриат - 8 соати дарси аудиторӣ, 8 соати корҳои мустақилонаи донишҷӯй бо роҳбарии омӯзгор ва 8 соати корҳои мустақилонаи донишҷӯй;

-барои барномаи магистратура - 6 соати дарси аудиторӣ, 6 соати корҳои мустақилонаи магистр бо роҳбарии омӯзгор ва 12 соати корҳои мустақилонаи магистр;

-барои барномаи докторантура аз рӯйи ихтисос - барои омӯзиши назариявӣ: 4 соати дарси аудиторӣ, 4 соати корҳои мустақилонаи докторант бо роҳбарии мушовири илмӣ (роҳбари илмӣ) ва 16 соати корҳои мустақилонаи докторант; барои кори таҳқиқотӣ: 2 соати дарси аудиторӣ, 2 соати корҳои мустақилонаи докторант бо роҳбарии мушовири илмӣ (роҳбари илмӣ) ва 20 соати корҳои мустақилонаи докторант.

6. Барои дарёфти дараҷаи академии «бакалавр» аз рӯйи ихтисоси алоҳида 240 кредит, «мутахассис» ва «бакалавр» аз рӯйи ихтисоси ҳамгиро 300 кредит, магистр 120 кредит ва доктори фалсафа (PhD) 180 кредит новобаста аз шакли таҳсил муқаррар карда мешавад.

Барои дарёфти дараҷаи академии «мутахассис» барои ихтисосҳои соҳаи тиб муҳлати таҳсил 5/6 сол дар ҳачми 350/420 кредит муқаррар карда мешавад.

Барои таҳсилоти олии дуюм аз рӯйи ихтисоси алоҳида, таҳсили 3-сола на камтар аз 180 кредит, «мутахассис» ва «бакалавр» аз рӯйи ихтисоси ҳамгиро таҳсили 4-сола на камтар аз 240 кредит ба истиснои бахши фанҳои заминавӣ муқаррар карда мешавад.

7. Тамоми шаклҳои сарбории таълимии донишҷӯй (мангулиятаҳои назариявӣ, кор (лоиҳа)-ҳои курсӣ, корҳои илмӣ-тадқиқотӣ, кори-хатм,

рисолай магистрӣ, докторӣ, таҷрибаомӯзӣ ва гайра) новобаста аз зинаҳои таҳсилот бо кредитҳо муайян карда шуда, ба ҳаҷми умумии кредитҳо дохил мегардад.

8. Ташкили раванди таълим барои соли таҳсил дар асоси тақвими академӣ, ки аз тарафи ректор (директор) тасдиқ мегардад, ба роҳ монда мешавад.

Тартиби ташкили раванди таълим барои донишҷӯйи имконияташ маҳдуд аз ҷониби муассисаи таҳсилоти олии касбӣ муайян карда мешавад.

9. Соли таҳсил аз даврҳои академӣ, таҷрибаомӯзӣ ва таътил иборат аст. Даври академӣ вобаста ба шакли он аз 16 то 18 ҳафтаи таълими назарияӣ иборат мебошад. Дар курси ниҳоии давраи таҳсил донишҷӯй аз аттестатсияи хатм гузаронида мешавад.

Барои ҷамъбасти имтиҳони фосилавии 1 ва 2 дар ҳар як даври академӣ 1-2 ҳафта ҷудо ва пас аз ҳар як даври академӣ ба донишҷӯён таътил муқаррар карда мешавад, ки давомнокии он дар як соли таҳсил бояд на камтар аз 7 ҳафтаро ташкил диҳад.

10. Рейтинги донишҷӯй аз рӯйи натиҷаи ҷамъбасти фаъолияти таълимии санчишҳои ҷорӣ, кори мустақилона, имтиҳони фосилавӣ бо назардошти холҳои ҳавасмандӣ муайян карда мешавад.

Тартиби ташкил ва гузаронидани рейтинги донишҷӯёнро муассисаи таҳсилоти олии касбӣ муайян менамояд.

11. Давомнокии триместр дар давраи таҳсил дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар ҳаҷми то 8 ҳафта барои як соли таҳсил дар назар дошта мешавад, ки он бо мақсади қонеъ гардонидани талаботи донишҷӯён, ҷиҳати гирифтани таълими назариявии иловагӣ, бартараф намудани қарзҳои академӣ ва баланд намудани холи миёнаи умумӣ (GPA) гузаронида мешавад.

12. Муҳлати супоридани фарқиятҳо аз рӯйи нақшаҳои таълимӣ барои донишҷӯёне, ки барқарор ё интиқол мешаванд, дар давоми ҳафтаҳои таълими назариявии як даври академӣ муқаррар карда мешавад.

13. Сарбории таълимии омӯзгор дар шакли фаъол (гузаронидани корҳои таълимӣ дар асоси ҷадвали дарсии тасдиқшуда бевосита дар аудитория ва тариқи онлайн) ва гайрифаъол (намудҳои димири корҳои таълимӣ, ки берун аз аудитория иҷро карда мешаванд) ба нақша гирифта мешавад.

14. Нақшаҳои таълимии зинаи таҳсилоти бакалавриат ва мутахassis аз бахшҳои зерин иборат мебошанд:

1. Бахши фанҳои заминавӣ

- 1.1. Модули фанҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ
- 1.2. Модули фанҳои забонӣ

1.3. Модули фанҳои табии-иқтисодӣ ва технологияи информатсионӣ

2. Бахши фанҳои таҳассусӣ

2.1. Модули фанҳои умумикасбӣ

2.2. Модули фанҳои таҳассусӣ

3. Бахши фанҳои интихобӣ

3.1. Модули фанҳои интихобии бахши 1

3.2. Модули фанҳои интихобии бахши 2

4. Бахши таҷрибаомӯзӣ

5. Аттестасияи хатм

15. Нақшай таълимии фардии донишҷӯй дар асоси нақшай таълимии намунавӣ ва феҳристи фанҳои интихобӣ барои соли таҳсил дар зинаи бакалавриат ва мутахассис аз семестри сеом ва дар зинаҳои магистратура ва доктор аз рӯи ихтисос (доктор PhD) аз семестри якum аз тарафи донишҷӯй, магистр ва докторант бо маслиҳати мушовири академӣ (эдвайзер) тартиб дода мешавад. Нақшай фардии донишҷӯй аз тарафи декани факултет тасдик карда мешавад.

16. Барои дарёфти дараҷаи академии магистр (муҳлати таҳсил -2 сол) аз худ намудани 120 кредит, аз ҷумла: на камтар аз 12 кредитҳои барои таҷрибаомӯзии илмӣ-педагогӣ, на камтар аз 6 кредитҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, на камтар аз 39 кредитҳои барои корҳои илмӣ-тадқиқотӣ ва иҷрои рисолаи магистрӣ, 3 кредитҳои барои аттестасияи хатм пешбинишууда ҳатмӣ мебошад.

17. Барои дарёфти дараҷаи илмии доктор аз рӯи ихтисос, доктори фалсафа (PhD) муҳлати таҳсил 3 сол, аз худ намудани 180 кредит, аз ҷумла: 40 кредити барои таълими назариявӣ, 20 кредити барои таҷрибаомӯзихои омӯзгорӣ ва илмӣ, 120 кредити барои иҷро ва дифои рисолаи илмӣ пешбинишууда ҳатмӣ мебошад.

18. Миқдори кредитҳо дар нақшай таълимии фардӣ барои як соли таҳсил на камтар аз 60 ва барои ихтисосҳои тиббӣ 70 кредитро ташкил медиҳад. Донишҷӯй бояд дар ҳар як даври академӣ ба ҳисоби миёна 30 ва барои ихтисосҳои тиббӣ 35 кредит (аз он ҷумла, 100% фанҳои ҳатмӣ)-ро аз худ кунад.

19. Теъдоди умумии фанҳои таълими барои ҳар як даври академӣ дар зинаи таҳсилоти бакалавриат ва мутахассис то 8 (ба истиснои ихтисосҳои тиббӣ) дар зинаи таҳсилоти магистратура то 6 ва дар зинаи таҳсилоти доктор аз рӯи ихтисос, доктори фалсафа (PhD) то 4 фан мударрар карда мешавад.

Ҳадди аксари теъдоди фанҳо тибқи Барномаи таҳсилотӣ рӯйи ихтисос дар зинаи таҳсилоти бакалавр ва мутахассис барои ихтисосҳои

алоҳида на камтар аз 48 ва барои ихтисосҳои ҳамгиро то 64 фан муқаррар қарда мешавад.

20. Тартиби ҳисоби соатҳо ва ҳаҷми сарбории умумии омӯзгорони кафедра тибқи Дастурамал оид ба таҳияи сарбории таълимии ҳайати омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба роҳ монда мешавад.

21. Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ уҳдадор аст, ки донишҷӯёнро бо қоидаҳои ташкили раванди таълим шинос намояд.

22. Бақайдгирии донишҷӯён ба омӯзиши фанҳои таълимӣ (ҳатмӣ, интихобӣ (элективӣ), интихоби омӯзгорони фаннӣ ва гурӯҳбандӣ барои соли нави таҳсил аз ҷониби садорати факултет ва кафедраҳо (дар давоми моҳи апрели соли таҳсил) ташкил ва гузаронида мешавад.

23. Донишҷӯёни курсҳои 2-4 баъди муаррифии фанҳо нақшай таълимии фардии худро барои соли нави таҳсил пас аз маслиҳати мушовири академӣ (эдвайзер) тартиб дода, то 30 апрели соли таҳсил ба садорати факултет месупоранд. Донишҷӯй метавонад то 10 июн ба нақшай таълимии фардии худ аз миқдори умумии кредитҳо дар ҳаҷми то 20% тағйирот ворид намояд. Дар ин маврид донишҷӯй ба садорати факултет ҳаттӣ (дар шакли муқарраршуда) муроҷиат мекунад.

24. Шакли нақшай таълимии фардии донишҷӯйро муассисаи таҳсилоти олии касбӣ муайян менамояд.

25. Дар ҳолати то 30 апрели соли таҳсил барои омӯзиши ин ё он фанни интихобӣ дар соли нави таҳсил номнавис шудани теъдоди аз ҳадди ақали муқарраршуда камтари донишҷӯён, ин фан ба нақшай таълимии корӣ ворид карда намешавад.

26. Ҳангоми аз курс ба курс гузаронидани донишҷӯй ва аз ҷониби ў ба садорати факултет дар муҳлати муқарраршуда пешниҳод нагардидани нақшай таълимии фардӣ, садорати факултет метавонад, ки барои муайян намудани самт (маҳруқ)-и таҳсилоти ў нақшай таълимии намунавиро ҳамчун асос истифода барад.

27. Дар натиҷаи таҳлили нақшои таълимии фардӣ садорати факултет нақшои таълимии кориро аз рӯйи самти ихтисос таҳия намуда, то 15 июни соли таҳсили ҷорӣ ҷадвали дарсӣ тартиб медиҳад.

28. Ташкил ва баргузор намудани раванди таълими сиклиро Тартиби ташкили раванди таълими сиклӣ дар муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мекунад.

29. Таълими сиклӣ дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар мувофиқа бо мақоми ваколатдор дар соҳаи маориф ва илм ба роҳ монда мешавад.

4. НИЗОМИ НАЗОРАТ ВА БАҲОДИҲӢ БА ДАРАСАИ АЗХУДКУНИИ ФАНҲО

30. Натицаи азхудкунии барномаи таълимии ҳар як фан аз чониби донишҷӯй дар шакли баҳогузории ҳуруфӣ бо истифода аз ҳарфҳои A (A, A-), B (B+, B, B-), C (C+, C, C-), D (D, D-) ва F (Fx, F) ифода карда мешавад.

31. Шакли ҳуруфии баҳогузорӣ ба фаъолияти таълимии донишҷӯй ва муайян намудани баҳои ниҳоии ў аз низоми холдиҳӣ-рейтингии 100-бала истифода бурда мешавад.

32. Гузариш аз низоми холдиҳӣ-рейтингии 100-бала ба шакли ҳуруфии баҳогузорӣ бо истифода аз услуби рейтингӣ (бо назардошти мураккабияти барномаи таълимии фанҳо) амалӣ гардонида мешавад.

33. Муайян намудани ҳадди ақали холҳо барои гирифтани баҳои мусбӣ аз фанҳои алоҳида вобаста ба ҳачми меҳнатталабии онҳо тибқи низоми холдиҳӣ-рейтингии 100-бала дар ҳудуди на камтар аз 50% муқаррар карда мешавад.

34. Ифодай ҳуруфии баҳои донишҷӯй ва эквиваленти аддии он тибқи ҷадвали 1 муайян карда мешавад.

Ҷадвали 1

Ифодай ҳуруфии баҳои донишҷӯй ва эквиваленти аддии он

Баҳо (ҳуруфӣ)	Ифодай аддии баҳо	Ифодай таносуби холҳо умумӣ бо баҳои ҳуруфӣ	Ифодай анъанавии баҳо
A	4,0	Аз 95 то 100	Аъло
A-	3,67	Аз 90 то 94	
B+	3,33	Аз 85 то 89	
B	3,0	Аз 80 то 84	
B-	2,67	Аз 75 то 79	
C+	2,33	Аз 70 то 74	Ҳуб
C	2,0	Аз 65 то 69	
C-	1,67	Аз 60 то 64	
D+	1,33	Аз 55 то 59	
D	1,0	Аз 50 то 54	
Fx	0	Аз 45 то 49	Қаноатбахш
F	0	Аз 0 то 44	

Эзоҳ: Fx - баҳои гайриқаноатбахшест, ки ба донишҷӯй ҳуқуқи дар омӯзиши тақрории фан шитирок накарда, дар триместр бе пардоҳти маблаг супоридани имтиҳони фанни мазкурро медиҳад.

35. Бо мақсади ҳавасманд гардонидан ва дастгирии иҷтимоии донишҷӯён дар ҳар як даври академӣ дар асоси натицаи чамъбости сессияи имтиҳонӣ стипендиюн давлатии академӣ тибқи тартиби муқаррартардида муайян карда мешавад.

36. Шуори таълимӣ-методии (илмӣ-методӣ) муассисаи таҳсилоти олии қасбӣ қоиди умумии низоми холдиҳӣ-рейтингӣ ва тартиби баҳодиҳӣ ба

дарацаи азхудкуни барномаи таълимии фанҳоро вобаста ба хусусияташон аз ҷониби донишҷӯй муайян менамояд.

37.Донишҷӯйе, ки аз рӯи натиҷаи имтиҳонҳои фосилавӣ 1, 2 ва имтиҳони ниҳои ин ё он фанни таълимӣ баҳои F (ғайриқаноатбахш) гирифтааст ба истиснои ҳолатҳое, ки бо сабаби узрнок ба имтиҳонҳо ҳозир нашудааст, барои такроран супоридани имтиҳон танҳо дар давраи триместр пас аз пардоҳти маблағи кредит иҷозат дода мешавад.

38.Донишҷӯй метавонад аз садорати факултет, маркази бакайдгирӣ ва машварат ва сомонаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ оид ба натиҷаи рейтинги академии худ маълумот гирад.

39.Донишҷӯёне, ки пас аз ҷамъбасти сессияи имтиҳонии ҳар як даври академӣ аз 1-2 фанни таълимӣ қарзи академӣ доранд, имконияти дар триместр бартараф намудани онҳо ва дар даври академии оянда идома додани таҳсилро пайдо мекунанд.

40.Донишҷӯёне, ки аз натиҷаи ҷамъбасти сессияи имтиҳонӣ аз 3 ва зиёда фанҳои таълимӣ қарзи академӣ доранд, аз муассисаи таҳсилоти олии касбӣ хориҷ карда мешаванд.

41.Донишҷӯй барои барқарор шудан пас аз ба тасвиб расидани фармоиши ректор (директор)-и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ, микдори кредитҳои заруриро, ки мувофиқи нақшай таълимии фардӣ аз худ карда натавонистааст, бояд азхуд кунад.

42.Донишҷӯйе, ки ба курс ва ихтисоси мувофиқ барқарор ва ё интиқол мегардад, фанҳои таълимии курси мазкурро пурра аз худ намуда, ҳолҳои заруриро ба даст овардааст, дар ҷамъбасти сессияи имтиҳонӣ ба инобат гирифта мешавад. Инчунин, омӯзиши такрории фан ба таври интиҳобӣ аз ҷониби донишҷӯй ба роҳ монда мешавад.

43.Дар ҳолате, ки қисми зиёди донишҷӯён аз фанҳои таълимӣ қарзи академӣ доранд, раёсати таълим бо назардошти на камтар аз ҳадди ақал (8 нафар) бо ҳоҳиши донишҷӯён ва интиҳоби омӯзгор дар триместр машғулиятҳои иловагӣ ташкил намояд.

44.Донишҷӯён, новобаста аз шакли таҳсили ройгон ва пулакӣ, танҳо пас аз пардоҳти маблағе, ки мувофиқи ҳарҷномаи мувофиқашудаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ барои азхуд намудани 1 кредит мӯқаррар шудааст, ин фанро аз нав омӯхта, имтиҳон супоранд.

45.Имтиҳонҳои фосилавӣ оид ба ҳар як фан аз тарафи омӯзгори фаннӣ ва имтиҳони ниҳоӣ аз тарафи комиссияе, ки бо фармоиши ректор (директор)-и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ таъсис дода шудааст, бо иштироки омӯзгорӣ фаннӣ қабул карда мешавад.

46.Имтиҳонҳои фосилавӣ ва ниҳоӣ вобаста ба хусусияти фанҳои таълимӣ дар шакли қабули тестҳои омехта, корҳои хатти, амалий, шифоҳӣ,

эчодӣ ва маҳорат ба роҳ монда шуда, натиҷаи онҳо дар факултет ва маркази бақайдигирӣ ва машварат нигоҳ дошта мешавад. Раёсати таълим натиҷаи имтиҳонҳои фосилавӣ ва ниҳоиро баробари анҷом ёфтани раванди имтиҳонсупорӣ дар сомонаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ чой медиҳад.

47. Имтиҳонҳои фосилавии 1 ва 2 оид ба ҳар як фанни таълимӣ дар ҳафтаҳои 8 ва 16 ё ки дар ҳафтаҳои барои қабули имтиҳонҳои фосилавӣ ҷудо намудаи муассисаи таълимӣ дар ҳафтаҳои 9 ва 18 гузаронида мешаванд. Имтиҳони ниҳоӣ дар давраи сессияҳои имтиҳонӣ қабул карда мешаванд.

48. Баҳои умумии донишҷӯй оид ба азхудкуни барномаи таълимии ҳар як фан бо формулаи зерин ҳисоб карда шуда, бо фоиз ифода мейбад:

$$Холҳои умуми = \left[\frac{(P_1 + P_2)}{2} \right] \cdot n_1 + I_n \cdot n_2$$

дар ин ҷо:

n - коэффициенти доимӣ набуда, метавонад аз 0,40 то ба 1,0 баробар бошад ва ҳосили ҷамъи ададҳои n_1 ва n_2 бояд ба 1 баробар шавад.

P_1 - ҳолҳои имтиҳони фосилавии якум;

P_2 - ҳолҳои имтиҳони фосилавии дуюм;

I_n - ҳолҳои имтиҳони ниҳоӣ.

49. Пас аз анҷоми ҳар як даври академӣ дар асоси ифодаи ададии баҳои донишҷӯй аз фанҳои алоҳида ҳоли умумии миёна (GPA)-и ў бо истифодаи услуби миёнаи арифметикии баркашида тибқи нишондоди намунаи ҷадвали 2 ҳисоб карда мешавад.

Ҷадвали 2

Намунаи тарзи ҳисоби ҳоли умумии миёна (GPA)-и донишҷӯй дар семестр

P/Т	Номгӯйи фанҳо	Микдори кредитҳо	Ифодаи хуруфии баҳо	Ифодаи ададии баҳо	Ҳоли умумӣ
1	Фалсафа	4	B	3	12
2	Математика	4	C	2	8
3	Информатика	6	B	3	18
4	Таърихи ҳалқи тоҷик	4	A	4	16
5	Забони тоҷикӣ	4	A	4	16
6	Забони русӣ	4	B	3	12
7	Забони ҳориҷӣ	4	C-	1,67	6,68
Ҳамагӣ		30			88,68
Ҳоли умумии миёна (GPA)					2,95

50. Барои аз курс ба курс гузаронидани донишҷӯй ҳадди аҳали ҳоли умумии миёна (GPA)-и ў муайян карда мешавад, ки донишҷӯй дар ҳар як

соли таҳсил бояд на камтар аз онро соҳиб шавад. Холи умумии миёна (GPA)-и донишҷӯй вобаста ба курсҳочунин муқаррар карда мешавад:

- барои курси якум - 1,67;
- барои курси дуюм - 1,75;
- барои курсҳои сеюм, чорум ва панҷум - 2,0

51. Барои роҳ ёфтани донишҷӯй ба аттестатсияи хатм ҳадди ақали холи умумии миёна (GPA) дар давраи таҳсил бояд на камтар аз 1,85-ро ташкил дидад.

52. Донишҷӯёне, ки ҳадди ақали холи умумии миёна (GPA)-и онҳо дар ҷамъбости соли таҳсил аз ҳадди ақали холи умумии миёна (GPA)-и дар банди 50-и Низомномаи мазкур муқарраршуда камтар аст, ҷиҳати баланд бардоштани холи умумии миёна (GPA) барои ҳар як кредити фанҳое, ки аз онҳо ҳолҳои кофӣ ба даст наовардаанд, бо пардохти маблағ такроран омӯхта, имтиҳон месупоранд.

53. Фармоиши ректор (директор)-и муассисай таҳсилоти олии касбӣ барои аз курс ба курс гузаронидан, танҳо нисбат ба донишҷӯёне ба имзо расонида мешавад, ки холи умумии миёна (GPA)-и онҳо на камтар аз холи умумии миёна (GPA)-и дар банди 50-и Низомнома муқарраргардида бошад.

54. Ба донишҷӯёне, ки дар муҳлати муқарраршудаи таҳсил на камтар аз ҳачми кредитҳои тибқи нақшай таълимӣ муқарраршударо азҳуд мекунанд, барои гузаштан аз аттестатсияи хатм иҷозат дода мешаванд.

55. Барои гирифтани иҷозат ба дифои рисолаи илмӣ дар зинаи магистратура азҳуд намудани барномаи таълимӣ дар шакли таълими назариявӣ дар муҳлати муқарраршудаи таҳсил (2 сол) дар ҳачми пурра муайян карда мешавад.

5. ТАШКИЛИ КОРҲОИ МУСТАҚИЛОНАИ ДОНИШҖӮЙ БО РОҲБАРИИ ОМӮЗГОР

56. Корҳои мустақилонаи донишҷӯй бо роҳбарии омӯзгор дар шакли дарсҳои амалӣ, лабораторӣ, назариявӣ, таҷрибавӣ, семинарӣ, эҷодӣ, маҳорат, малакаҳои амалӣ ва клиникӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ иҷро гардида, аз тарафи омӯзгор ба роҳ монда мешавад.

57. Муассисай таҳсилоти олии касбӣ дар мувофиқа бо мақоми ваколатдор дар соҳаи маориф бо қарори шурои олимон метавонад дар бахши фанҳои таҳассусии нақшай таълим дар доираи **бучай** вақти муқарраршуда то 10 фоиз тағйирот ворид намояд.

58. Корҳои мустақилонаи донишҷӯй бо роҳбарии **омӯзгор** тибқи талаботи нақшашои таълимии ихтисос барои омӯзиши **хамаи** фанҳои таълимӣ пешбинӣ мешавад.

59. Накша ва тарзи гузаронидани корҳои мустақилонаи донишҷӯй бо роҳбарии омӯзгор бо нишон додани супоришиҳо ва муҳлати ичро дар маҷмӯаи таълимӣ-методӣ ё барномаи кории фан (силлабус) пурра дарҷ мейёбад.

60. Натиҷаи фаъолияти таълимии донишҷӯй аз рӯйи ичрои корҳои мустақилонаи донишҷӯй бо роҳбарии омӯзгор аз ҷониби омӯзгори фан холгузорӣ карда мешавад.

6. ТАШКИЛИ КОРҲОИ МУСТАҚИЛОНАИ ДОНИШҖӮЙ

61. Корҳои мустақилонаи донишҷӯй тарзи фаъол ва мақсадноки аз ҳуд намудани дониш, ташаккул додани малака ва маҳорати сермаҳсули эҷодии донишҷӯй бе иштироки фаъоли омӯзгор дар ин раванд мебошад. Ҷорабинихое, ки ташкили дурусти ба роҳ мондани корҳои мустақилонаи донишҷӯйро таъмин мегардонанд, бояд дар асоси талаботи зерин амалӣ карда шаванд:

-корҳои мустақилонаи донишҷӯй бояд аз рӯйи самти фанни таълимӣ батаври мушаххас муайян карда шаванд;

-корҳои мустақилонаи донишҷӯй бояд самаранок ва пайваста таҳти назорат қарор гирифта, натиҷаи ичрои онҳо баҳогузорӣ гарданд.

62. Корҳои мустақилонаи донишҷӯй вобаста ба ҳусусиятҳои фанҳои таълимӣ ва мазмуну мундариҷаи он дар асоси барномаи таҳсилотӣ, барномаи кории фанҳои таълимӣ, китобҳои дарсӣ, дастур ва воситаи таълимӣ муайян карда шавад.

63. Назорат ва гузоштани баҳо ба натиҷаи корҳои мустақилонаи донишҷӯй бояд ҳамчун ягонагии ду шакли кор ташкил карда шавад:

-фаъолияти мустақилонаи таълимии донишҷӯй;

-назорат ва баҳогузорӣ аз ҷониби омӯзгори фанни таълимӣ.

64. Тарзи ичро намудани корҳои мустақилонаи донишҷӯй бояд дар асоси барномаи кории ҳар як фанни таълимии ба барномаи қасбии таълимии ихтисоси муайян дохилшаванда муқаррар карда шавад. Дар қисмати мазкури барномаи кории фанни таълимӣ бояд супоришиҳо барои ичро намудани корҳои мустақилонаи донишҷӯй доир ба ҳама ё баъзе мавзуъҳо намудани корҳои мустақилонаи донишҷӯй доир ба ҳама ё баъзе мавзуъҳо муайян гардад. Барои онҳо яке аз шаклҳои назорат (пурсиши шифоҳӣ, маърӯза намудан, навиштани реферат, гузаронидани таҳқиқоти мустақилона, супервизия, супоридани коллоквиум, супоридани тест, ичро намудани кори назоратӣ ва ғайра) нишон дода шавад.

65. Тарзи ичро намудани корҳои мустақилона аз ҷониби донишҷӯй дар мувофиқа бо омӯзгори фанӣ муайян карда мешавад.

66. Барои ичрои корҳои мустақилона аз ҷониби омӯзгори Кафедра барои донишҷӯй талаботҳои зерин таъмин карда мешавад:

-тарзи кори инфириодӣ ҳангоми ичро намудани корҳои назариявӣ (баҳисобгирӣ, тартиб додани нақшаҳо ва ғайра) ва амалӣ (ичро намудани корҳои лабораторӣ, хаттӣ ва илмӣ-методӣ);

-воситаҳои маълумотдиҳанда (маълумотномаҳо, дастурҳои таълимӣ, бонки корҳои инфириодӣ, барномаҳои таълимӣ, маҷмӯйи барномаҳои бунёдӣ ва ғайра);

-маводи методӣ (тавсияҳо, роҳнамоҳои практикумҳо ва ғайра);

-маводи назоратӣ (тестҳо);

-маводи захиравӣ (воситаҳои ченкунанд, технологӣ ва ғайра);

-мусоҳибаҳо (омӯзгорон, кормандони илмӣ-таҳқиқотӣ ва ғайра);

-имконияти муайян намудани равиши (траектория)-и таълимии худ (фанҳои таълимии интихобӣ, хизматҳои иловагии таълимӣ, нақшаҳои инфириодии таълимӣ);

-имконияти ба таври расмӣ муҳокима намудани натиҷаҳои назариявӣ ё амалии мустақилона бадастовардашуда (иштирок намудан дар конференсияҳо, олимпиадаҳо, озмунҳо).

67. Корҳои мустақилонаи донишҷӯй дар кафедра, лабораторияҳои таълимии истеҳсолӣ, студияҳои таълимӣ, муассисаҳои тибӣ ва таълимии истеҳсолие, ки муассисаи таҳсилоти олии касбӣ бо онҳо шартномаи ҳамкорӣ дорад, амалӣ карда мешавад.

7. ТАРТИБИ ИЧРО ВА ҲИМОЯИ КОР (ЛОИҲА)-И КУРСӢ

68. Ичрои кор (лоиҳа)-и курсӣ дар нақşaҳои таълимии ихтисос барои баҳши фанҳои таҳассусӣ пешбинӣ гардида, дар давоми як даври академӣ ба нақша гирифта мешавад.

69. Баҳогузорӣ ба сифати ичро ва ҳимояи кор (лоиҳа)-и курсии фанӣ аз ҷониби ҳайати комиссияе, ки кафедраи даҳлдор муайян менамояд, бояд то оғози баргузории сессияи имтиҳонии даври академӣ ба роҳ монда мешавад. Дар ҳолати саривақт ҳимоя накардан кор (лоиҳа)-и курсии фанӣ, донишҷӯй ба имтиҳони ниҳоии ин фанни таълимӣ роҳ дода намешавад.

8. ТАРТИБ ВА ТАШКИЛИ РАВАНДИ СЕССИЯИ ИМТИҲОНӢ

70. Сессияи имтиҳонӣ дар як соли таҳсил ду маротиба баробари ба анҷом расидани ҳафтаҳои таълими назариявии ҳар як даври академӣ бо мақсади қабули имтиҳонҳои ниҳоӣ аз фанҳои таълимӣ ташкил ва гузаронида мешавад. Муҳлати гузаронидан ва микдори ҳафтаҳои сессияи имтиҳонӣ тибқи нақшай таълимӣ муқаррар карда мешавад.

71. Шакли назорат танҳо имтиҳон мебошад. Имтиҳони ниҳоӣ вобаста ба талаботи барномаи таълимии фан ва хусусиятҳои касбии ихтисос дар шакли шифоҳӣ, хаттӣ, тестӣ, амалӣ, эҷодӣ, малакаҳои клиники ва омехта

гузаронида мешаванд. Асосноккунин шакли қабули имтиҳони ниҳој дар оғози даври академӣ бо пешниҳоди мудири кафедра ва бо қарори шурои таълимию методӣ (илмӣ-методӣ)-и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ тасдиқ карда мешавад.

Ташкил ва баргузории сессияи имтиҳони ниҳој тибқи фармоиши ректор (директор)-и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба роҳ монда мешавад.

72. Қабули имтиҳонҳои ниҳој дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи Тартиби қабули имтиҳонҳои ниҳој дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шакли шифоҳӣ, ҳаттӣ ва омехта ба роҳ монда мешавад.

73. Ворид намудани тағйирот ба натиҷаҳои дар имтиҳонҳои фосилавии 1, 2 ва имтиҳони ниҳоии бадастовардаи донишҷӯй қатъиян манъ аст.

74. Оид ба натиҷаи ҳар як сессияи имтиҳонӣ ба донишҷӯй дар ҳолати зарурат транскрипт (маълумотномаи академӣ) дода мешавад.

9. АПЕЛЛЯТСИЯ ВА ТАРТИБИ ГУЗАРОНИДАНИ ОН

75. Апеллятсия аз тарафи комиссияи апелляционӣ гузаронида мешавад. Комиссияи апелляционӣ то оғози сессияи имтиҳонӣ бо фармоиши ректор (директор) таъсис дода шуда, ба ҳайати он намояндаи қисми таълим, садорати факултет ва омӯзгори фанни мувоғиқ дохил карда мешаванд.

76. Апеллятсия дар асоси аризаи донишҷӯй дар ҳолатҳои зерин гузаронида мешавад:

-галат пешниҳод гардидани маводи имтиҳонӣ аз ҷониби омӯзгори фанни таълимӣ ё ҳангоми генератсияи онҳо бо ҳатои техникӣ таҳия гардидани варианти саволномаҳои тестӣ;

-набудани ҷавоби дуруст ё овардани ду ҷавоби дуруст дар байни ҷавобҳои ба саволномаи тестӣ пешниҳодшуда аз ҷониби омӯзгори фанни таълимӣ;

-берун аз доираи барномаи таълимии фан пешниҳод гардидани саволномаҳо ва билети имтиҳонӣ;

-ба ҳисоб нағирифтани ҷавобҳои дуруст ва ҷой доштани ҳатои техникӣ;

-аз меъёр кам гузоштани вақти ҷудошуда барои супоридани имтиҳон;

-дуруст кор накардани барномаи компьютерӣ ва қатъ гардидани фаъолияти он;

-халал расонидан ба донишҷӯй дар вақти супоридани имтиҳон.

77. Дарҳости донишҷӯй дар асоси аризаи ў оид ба гузаронидани апеллятсия дар муддати на дертар аз 48 соат аз лаҳзай эълон гардидани натиҷаи имтиҳони ниҳој баррасӣ карда мешавад.

78. Тартиби гузаронидани апеллятсия:

-донишҷӯй рӯзи эълон шудани натиҷаи имтиҳони ниҳој бо нишон додани номи фан ба раёсати таълим бо ариза муроҷиат мекунад. Комиссия

аризаи донишчӯйро арзёбӣ ва зарурати гузаронидани апеллятсияро тасдиқ мекунад;

-натиҷаи апеллятсия ба варақаи апеллятсионӣ гузаронида мешавад.

10. ТАРТИБИ БАРТАРАФ НАМУДАНИ ҚАРЗҲОИ АКАДЕМИЙ

79. Қарзҳои академии донишчӯй ҳангоми ба F_x ва F баробар шудани натиҷаи ниҳоии азхудкуни барномаи таълимии ин ё он фан ва ё бесабаб ҳозир нашудан ба имтиҳони ниҳоӣ ба вучуд меоянд.

80. Садорати факултет сабабҳои ба вучуд омадани қарзҳои академиро таҳлил намуда, номгӯйи фанҳои таълимиро барои такроран супоридани имтиҳонҳо муқаррар менамояд.

81. Такроран супоридани имтиҳон аз ин ё он фанни таълимӣ пас аз сессия (бе пардохти маблағи иловагӣ) ба донишчӯёне иҷозат дода мешавад, ки аз имтиҳонҳои фосилавӣ бомуваффақият гузаштаанд, вале бо сабабҳои узрнок ба имтиҳони ниҳоӣ ҳозир нашудаанд ё ки баҳои F_x гирифтаанд. Ба ин гурӯҳ донишчӯёне низ доҳил мешаванд, ки дар машғулиятҳои таълимӣ иштирок намуда, аз имтиҳонҳои фосилавии 1 ё 2 ҳолҳои баланд гирифтаанд, вале бо сабаби беморӣ (бо ҳуҷҷати тиббӣ тасдиқшуда) ба имтиҳони ниҳоӣ ҳозир нашудаанд. Ба ин қабил донишчӯён барои супоридани имтиҳон пас аз сессия то як моҳ мухлат муқаррар карда мешавад. Дар мавриди такроран супоридани имтиҳони ниҳоӣ шакли қабули имтиҳон ва ҳайати комиссия тағиیر намеёбад.

82. Садорати факултет ва мутахассиси маркази бақайдгирий ва машварат (бақайдгиранда) номгӯйи фанҳои таълимӣ, ному наасаби донишчӯёни қарзҳои академӣ доштаро муайян намуда, ҷадвали такроран супоридани имтиҳонҳоро бо нишон додани сана, вақт ва макон тартиб медиҳанд ва барои тасдиқ ба муовини ректор оид ба таълим пешниҳод менамоянд.

83. Қарзҳои академӣ аз фанҳои таълимие, ки омӯзиши онҳо тибқи нақшай таълимӣ дар ду ва зиёда даври академӣ пешбинӣ шудааст, ҳатман бо риояи пайдарпайи омӯзиш ва бартараф намудани онҳо ба роҳ монда мешавад.

84. Ба истиснои ҳолатҳои дар банди 81 Низомномаи мазкур овардашуда (бе пардохти маблағи иловагӣ) такроран супоридани имтиҳонҳо бидуни аз нав омӯхтани фан манъ аст.

11. ТАРТИБИ ТАШКИЛ ВА ГУЗАРОНИДАНИ ТРИМЕСТР

85. Триместр бо пешниҳоди қисми таълимӣ, садорати факултет ва маркази бақайдгирий ва машваратӣ ташкил карда мешавад.

86. Муҳлати гузаронидан ва давомнокии триместр тибқи тақвими академии раванди таълим муқаррар карда мешавад.

87. Зарурати дар триместр таҳсил намудани донишҷӯй дар асоси чой доштани ҳолатҳои зерин муқаррар карда мешавад:

-дар як даври академӣ (ҷамъбасти давраи асосии сессияи имтиҳонӣ) на зиёда аз ду фанҳои таълимӣ баҳои F (ғайриқаноатбахш) гирифтан;

-ҳангоми аз 25 хол паст будани натиҷаи имтиҳонҳои фосилавии 1, 2 ва дар ҳамин асос барои супоридани имтиҳони ниҳоӣ иҷозат нагирифтан;

-насупоридани имтиҳонҳо то анҷоми триместр барои донишҷӯёне, ки тибқи банди 79-и Низомномаи мазкур муқаррар карда шудааст;

-паст будани натиҷаи холи умумии миёнаи бадастоварда (GPA)-и донишҷӯён нисбат ба холи умумии миёна (GPA)-и вобаста ба курсҳо муқарраршуда.

88. Триместр бо назардошти талаботи зерин ташкил карда мешавад:

-ҳадди ақал аз 8 нафар кам набудани ҳайати гурӯҳхое, ки ба машғулиятҳои таълимии ин ё он фанни таълимӣ фаро гирифта мешаванд;

-дар ҳолати аз 8 нафар кам будани донишҷӯён азхуд намудани барномаи фанни таълимӣ дар шакли инфиродӣ ба роҳ монда мешавад;

-сафари меҳнати омӯзгор дар триместр (ҳангоми гузаронидани машғулиятҳои таълимӣ дар шакли гурӯҳӣ, мусоҳиба ва машғулиятҳои инфиродӣ иҷро намудани сарбории таълимӣ) аз ҳисоби маблағи пардохти 1 кредит на кам аз 50 фоиз пардоxt мегардад.

89. Ба расмият даровардани триместр бо тартиби зерин сурат мегирад:

-донишҷӯйи қарздор то оғози триместр ба декани факултет ариза пешниҳод менамояд;

-садорати факултет ҷиҳати ташкили гурӯҳ ному насиби омӯзгорро муайян карда, дар мувоғиға бо раёсати таълим ҷадвали машғулиятҳои дарсии триместр, инчунин, барои донишҷӯёни қарздоре, ки гурӯҳро ташкил намедиҳанд, ҷадвали машғулиятҳои инфиродиро барои мунтазам аз худ намудани барномаи таълимӣ тартиб медиҳад. Пас аз пурра пардохт намудани маблағи таҳсил аз ҷониби донишҷӯён онро барои тасдик ба муовини ректор оид ба таълим пешниҳод менамояд.

90. Садорати факултет барои пардохти саривақтии маблағи таҳсил дар триместр аз ҷониби донишҷӯёни қарздор масъул мебошад. Пардохти маблағ тавассути муҳосибот (хазина) сурат мегирад.

91. Маркази бақайдгирӣ ва машварат аз рӯйи натиҷаҳои триместр холи умумии миёна (GPA)-и донишҷӯйро аз нав муайян менамояд.

12. ТАРТИБИ БАРТАРАФ НАМУДАНИ ФАРҚИЯТИ АКАДЕМИЙ

92. Фарқияти академӣ аз рӯйи нақшаҳои таълимӣ дар ҳолати зерин пайдо мешавад:

- гузариши донишчӯй аз як муассисай таҳсилоти олии касбӣ ба муассисай таҳсилоти олии касбии дигар;
- гузариши донишчӯй аз як ихтисоси ба ихтисоси дигар;
- баргаштани донишчӯй аз рухсатии академӣ (дар ҳолати иваз шудани нақшай таълимӣ);
- барқароршавии донишчӯй пас аз хориҷшавӣ.

93. Раванди супоридани фарқияти академӣ иҷрои амалҳои зеринро аз ҷониби донишчӯён талаб менамояд:

- иҷрои супоришҳои омӯзгор бо мақсади ҷамъоварии кредитҳои дар нақшай таълимӣ муқарраргардида;
- бартараф намудани фарқияти академӣ аз рӯйи нақшои таълимии самти ихтисос ҷиҳати азхудкуни барномаҳои таълимии фанҳои муқарраршуда.

94. Муҳлати супоридани фарқият аз рӯйи нақшай таълимӣ то охири даври академӣ муқаррар карда мешавад.

13. ТАЧРИБАОМӮЗӢ

95. Таҷрибаомӯзӣ (таълимӣ, саҳроӣ, истеҳсолӣ, омӯзгорӣ, пешаздипломӣ ва клиникӣ) мувофиқи нақша ва барномаи таълимӣ гузаронида мешавад.

96. Таҷрибаомӯзӣ мақоми фанҳои таълимии ҳатмиро доро буда, ҷузъи асосии муайянкунандай самт (траектория)-и таҳсилоти донишчӯй ва салоҳиятҳои касбии ҳатмкунанда мебошад.

97. Натиҷаи таҷрибаомӯзӣ тибқи низоми ҳолдиҳӣ-рейтингӣ баҳогузорӣ шуда, ҳангоми муайян намудани холи умумии миёна (GPA)-и донишчӯй ба ҳисоб гирифта мешавад. Ҳолатҳои дигари таҷрибаомӯзии донишчӯён тибқи Низомномаи намунавӣ дар бораи таҷрибаомӯзии донишчӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба роҳ монда мешавад.

14. ТАРТИБИ ХОРИЧ, БАРҚАРОРКУНӢ ВА ИНТИҚОЛИ ДОНИШЧӮЙ

98. Донишчӯье, ки бо сабаби гуногун аз сафи донишчӯён хориҷ карда мешавад, баъд аз гузаштани як даври академӣ (ба истиснои ба муассисай таълимӣ омадан бо идора намудани воситаҳои нақлиёти меҳаникӣ бе ҳуқуқи барқароршавӣ ба муддати се сол) ҳуқуқи барқарор шуданро дорад.

Микдори кредитҳое, ки донишчӯй то давраи хориҷшавӣ соҳиб гаштааст, ҳангоми барқарор шудани ӯ purra ба инобат гирифта мешавад.

99. Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии хориҷи кишвар таҳсил намуданд ва бо сабабҳои гуногун аз сафи донишчӯён хориҷ шудаанд, дар сурати пешниҳод намуданд ҳуҷҷатҳои тасдиқунанда дар бораи таҳсилот новобаста аз муҳлати хориҷ, ба

муассисаҳои таҳсилоти олии касбии чумхурӣ тариқи шартномавӣ барқарор карда мешаванд.

100. Донишҷӯе, ки холи умумии миёна (GPA)-и ўз рӯйи ҳамаи фанҳои таълимӣ баъд аз ҷамъбасти натиҷаи триместр аз холи умумии миёна (GPA)-и дар банди 50-и Низомномаи мазкур муқарраршуда паст мебошад, аз курс ба курс гузаронида намешавад.

101. Раёсати таълим дар асоси маълумотнома (транскрипт)-и донишҷӯй фарқияти академиро аз рӯйи нақшай таълимӣ барои курс ва ихтисоси мувофиқ муайян ва пешниҳод менамояд.

102. Бартараф намудани фарқияти академии нақшай таълимӣ ҳангоми барқарор ва ё интиқол гирифтани донишҷӯй бе пардоҳти маблағ ба таври мустақилона бо роҳбарии омӯзгори фаннӣ ба роҳ монда мешавад.

103. Ҳолатҳои дигари хориҷ, барқарор ва интиқоли донишҷӯй тибқи Тартиби хориҷ, барқарор ва интиқоли донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад.

15. ҲУҚУҚ ВА УҲДАДОРИҲОИ ДОНИШҖӮЙ

104. Ҳангоми тартиб додани нақшай таълимии фардии худ донишҷӯй уҳдадор аст, ки қоидаҳои дар Низомномаи мазкур дарҷёфтаририо кунад:

-дар нақшай таълимии фардӣ дарҷ намудани 100 фоизи фанҳои ҳатмие, ки омӯзиши онҳо ба як соли таҳсил рост меояд;

-номнавис шудан ба омӯзиши фанҳои ҳатмӣ ва интиҳобӣ дар ҳаҷми 60 кредит (70 кредит барои ихтисосҳои тиббӣ) дар як соли таҳсил.

105. Донишҷӯй ҳуқуқ дорад, ки дар соли таҳсил ба төъдоди фанҳое, ки ҳаҷми умумии меҳнатталабии азхудкуни барномаҳои таълимии онҳо зиёда аз 60 кредит (70 кредит барои ихтисосҳои равияҳои тиббӣ)-ро ташкил медиҳанд, номнавис шавад. Дар ин ҳолат бо назардошти бомуваффақият ичро намудани нақшай таълимии фардии худ (дар давоми даври академӣ азхуд намудани 60 кредит ва дар триместр миқдори иловагии кредитҳо) ў метавонад муассисаи таҳсилоти олии касбиро пеш аз муҳлати тибқи нақшай таълимии самт (ихтисос)-и интиҳобкардааш муқарраргардида ҳатм намояд.

106. Донишҷӯйи дар намуди таълимии пулакӣ таҳсилкунанда ҳуқуқ дорад, ки мувофиқи имконият ва ҳоҳиши худ дар нақшай таълимии фардӣ миқдори фанҳоро дар ҳаҷми аз 60 кредит (70 кредит барои ихтисосҳои равияҳои тиббӣ) камтар дарҷ намояд. Дар ин сурат муҳлати таҳсили ўз дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ нисбат ба муҳлати таҳсиле, ки тибқи нақшай таълимии ихтисоси интиҳобкардааш муқаррар гардидааст, зиёд мешавад.

107. Барои донишҷӯйи дар намуди ройгон таҳсилкунанда ҷамъ кардани муҳлати таҳсил дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ бе пардоҳти маблағ ва зиёд кардани муҳлати таҳсил бо пардоҳти маблағ иҷозат дода мешавад.

108. Дар давраи таҳсил донишҷӯй уҳдадор аст, ки тамоми фанҳои таълимиро мувофиқи нақшай таълимии фардии тасдиқшуда аз худ намояд.

16. ҲУҚУҚ ВА УҲДАДОРИҲОИ ОМӮЗГОР

109. Дар доираи озодиҳои академие, ки муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ муайян намудаанд, омӯзгор ҳуқуқ дорад:

-бо салоҳиди худ (дар доираи талаботи умумии муқарраршуда) шаклу услубҳои гуногуни иҷро, қабул ва холгузориро ба корҳои мустақилонаи донишҷӯён, вобаста ба муҳимиат ва сатҳи мураккабии мавзуъ (модул)-ҳои алоҳидаи фанни омӯхташаванда истифода барад;

-бо мақсади таъмини болоравии сифати таҳсилот, шаклу услубҳои нави интерактивии таълимиро дар ҷаласаҳои кафедра, шурои таълими-методии (илми-методӣ) факултет барои баррасӣ ва муҳокима пешниҳод карда, зарурату самарабахшии татбиқи онҳоро исбот ва дифоъ намояд;

-ба донишҷӯён барои иштироки фаъол дар дарсҳо, маҳфилҳои фанӣ, иҷрои саривақтӣ ва босифати супоришҳои мустақилона (дар ҳудуди муқарраршуда) холҳои ҳавасмандӣ гузорад.

110. Дар доираи масъулиятаҳо, ки тибқи шартномаҳои тарафайни байни муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва донишҷӯён муқаррар гардидаанд, омӯзгор уҳдадор аст:

-донишҷӯёро бо силлабус, маҷмӯаи таълимию методӣ аз фанни омӯхташаванда (матни муҳтасари лексияҳо, нақша ва усули гузаронидани дарсҳои амалию клиникӣ, лабораторӣ, супоришҳо барои кори мустақилона, маводи имтиҳонӣ), маводи фаъоли тақсимшаванда ва гайра дар шакли чопӣ ё электронӣ таъмин намояд;

-дар барномаи корӣ (силлабуси)-и фан усули гузаронидани дарсҳои лексионӣ, машғулиятаҳои амалиӣ, муҳосиба ва қабули супоришҳои мустақилонаи донишҷӯёро бо нишон додани макону вақт, инчунин талабот нисбати донишҷӯён дарҷ карда, риояи онро таъмин намояд;

-раванди азхудкуни барномаи таълимии фанро аз ҷониби ҳар як донишҷӯй мунтазам назорат намояд;

-пас аз ҷамъбости натиҷаҳои имтиҳони фосилавии якум ҳулосаҳои зарурӣ бароварда, дар раванди таълими фан тағйироти муғид ворид намояд;

-эродҳои дар натиҷаи иштирок ба дарси омӯзгор аз тарафи мудири кафедра, комиссияи шурои илми-методӣ, (таълими-методӣ), шуъбаи идоракуни сифати таҳсилот гирифта ва дарҳости донишҷӯёро ҷиҳати беҳдошти раванди таълим ба эътибор гирад ва баҳри болоравии сифати таълиму тарбия кӯшиш ба ҳарҷ дихад;

-сатҳи азхудкуни мавзуъҳо, қисм (модул)-ҳои алоҳида ва барномаи таълимии фанро аз ҷониби донишҷӯён амиқ муайян карда, ба натиҷаи фаъолияти онҳо объективона холгузорӣ намояд;

-сарбории қисми аввал (таълимӣ) ва қисми дуюм (таълимӣ-методӣ, илмӣ-таҳқиқотӣ, илмӣ-клиникӣ, ташкилию тарбиявӣ)-и тасдиқшударо пурра ичро карда, аз натиҷааш дар охири ҳар нимсола ба мудири кафедра ҳисобот пешниҳод намояд.

17. ПАРДОХТИ МАБЛАГИ ТАҲСИЛ

111. Ҳаҷми арзиши аслии 1 кредит ҳангоми ба таҳсил фаро гирифтани донишҷӯй дар триместр новобаста аз шакли таҳсил (ройгон ва пулакӣ) тибқи ҳарҷномае, ки аз ҷониби муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар мувофиқа бо мақомотҳои ваколатдори давлатӣ тасдиқ шудааст, муайян карда мешавад.

112. Соатҳои машғулиятҳои таълимӣ дар давраи триместр ба тариқи зайл ҳисоб карда мешаванд:

-барои таълими 1 кредит (соатҳои фаъоли 1 кредит аз 16 соат иборат аст) 4 соат муқаррар карда мешавад.

113. Донишҷӯй маблаги таҳсили солонаро тибқи талаботи шартномаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ бо донишҷӯй пардоҳт менамояд.

18. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

114. Дар сурати риоя накарданаи талаботи Низомномаи мазкур тибқи муқаррароти қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбат ба шаҳсони масъул чораи даҳлдори ҳуқуқӣ андешида мешавад.

Замимаи 1

ба Низомномаи низоми кредитии
таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти
олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон

ДОНИШГОХ (ДОНИШКАДА)-И _____

734061, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Душанбе, кӯчаи Н.Қарбоев, 63/3, тел. _____, www._____

№ _____

таърихи рӯз «____» _____ соли 20____

ТРАНСКРИПТ (маълумотномаи академӣ)

Додашуд ба: _____

ID-денишҷӯ: _____

Ихтисос: _____

Курс: ___, гурӯҳ: _____

Факултет: _____

Шакли таҳсил: _____

Бо фармоиши №_____ аз «____» _____ соли 20____ ба курси 1қабул карда шуд.

Бо фармоиши №_____ аз «____» _____ соли 20____ курси _____ хатм кард.

№	Номгӯйи фанҳо	Микдори кредит	Баҳо		
			Экв. ҳуруфӣ	Экв. ададӣ	Экв. анъанавӣ
1.	Сотсиология	Нимсолаи 1 (соли таҳсили 20__ - 20__)	3	3,33	B+
2.					чор
1.		Нимсолаи 2 (соли таҳсили 20__ - 20__)			
2.					
1.		Нимсолаи 3 (соли таҳсили 20__ - 20__)			
2.					
1.		Нимсолаи 4 (соли таҳсили 20__ - 20__)			
2.					
3.	Кори курсӣ	Нимсолаи 5 (соли таҳсили 20__ - 20__)			
1.					
2.		Нимсолаи 6 (соли таҳсили 20__ - 20__)			
1.					
2.					
3.	Таҷрибаомӯзӣ	Нимсолаи 7 (соли таҳсили 20__ - 20__)			
1.					
2.					
3.	Кори курсӣ	Нимсолаи 8 (соли таҳсили 20__ - 20__)			
1.					
2.					
3.	Таҷрибаомӯзӣ	Аттестатсияҳатм			
1.					
2.					
	Чамъ:	240 кредит			
		GPA =			

ч.м.

Муовини ректор оид ба таълим

(имзо ва таърихи рӯз)

Декани факултет

(имзо ва таърихи рӯз)

Сардори маркази БМ

(имзо ва таърихи рӯз)